

NATUURLIJKE HULPBRONNEN

WAT ZIJN NATUURLIJKE HULPBRONNEN?

Natuurlijke hulpbronnen zijn elk goed en/of elke dienst die rechtstreeks uit de natuur komt en waarbij de mens niet tussen komt. Deze natuurlijke hulpbronnen zijn van vitaal belang voor de ontwikkeling en het voortbestaan van de mens, zo maken ze het onder andere mogelijk om voedsel te produceren.

Volgens de economie, zijnde de wetenschap en kunst in het goed beheren van middelen, kunnen natuurlijke hulpbronnen niet eeuwig aan de eindeloze behoeftes van de mens.

Natuurlijke hulpbronnen kan men onderverdelen in 2 types:

Dans le cas des ressources d'origine naturelle, on parle de deux types de ressources :

- Niet hernieuwbare hulpbronnen, die eindig kunnen zijn omdat de aarde ze niet of heel langzaam opnieuw aanmaakt (petroleum, mineralen, ...)
- Hernieuwbare hulpbronnen, die opnieuw aangemaakt kunnen worden, zolang het gebruik niet hoger is dan de natuurlijke aanwas (bossen, wouden, granen, maïs)

MOELIJKEDEN

Natuurlijke hulpbronnen zijn onmisbaar voor het functioneren van moderne economieën en om een hoge levensstandaard in alle landen te handhaven.

Ertsen en andere mineralen zijn bijvoorbeeld essentieel in de vervaardiging van heel wat producten. Brandstoffen zorgen voor energie om mens en goederen te transporteren, om steden te verlichten, om huizen

en werkplaatsten te verwarmen. Bossen en oceanen zijn potentieel een oneindige bron van waardevolle materialen en een leefgebied voor fauna en flora. En water is tot slot van essentieel belang voor elke vorm van leven op onze planeet. Landen staan garant om een bepaalde levensstandaard te bereiken of te behouden en willen dus dat grote bedrijven met respect omgaan met grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen. Als bedrijven goed handelen, kunnen landen financieel gezond zijn. Elk bedrijf dat producten aflevert (en geen diensten), werkt minstens met één grondstof, nodig om er een product mee te vervaardigen. Als een bedrijf zich tot doel gesteld heeft meerder producten aan te bieden, heeft ze onvermijdelijk meer grondstoffen nodig. Om rendabel te blijven, gaat het dus op zoek naar manieren om zo weinig mogelijk geld te investeren in grondstoffen. En zo begint het vaak: veel landen stellen economische groei boven het welzijn van burgers en milieu en betalen er op termijn alsnog een prijs voor.

Heel wat arme landen, hoewel rijk aan grondstoffen (goud, olie gas, mineralen, tarwe, maïs, hout) blijven geconfronteerd met armoede dat zijn oorsprong vindt in corrupte, het niet naleven van de mensenrechten en in een systeem dat de belangen van de armen niet voorop stelt en natuurlijke hulpbronnen op een zorgwekkende manier uitput.

VERANDERING IS MOGELIJK

We overdrijven niet als we zeggen dat de manier waarop de wereld haar natuurlijk hulpbronnen beheert de levensvatbaarheid van de wereldeconomie zal bepalen.

Herman Wijffels, een Nederlands econoom, heeft zo zijn visie over de overgang van een maatschappijmodel naar een ander. *We moeten de nutriënten- en de materialenkringlopen sluiten en dat is makkelijker te realiseren op kleine schaal. We moeten ons ijzer- of kopererts in de toekomst niet langer uit Afrika of Zuid-Amerika halen maar uit de materialen die we hier afdanken. Met urban mining, stadsmijnbouw, hebben we voorraden in eigen omgeving. Uit de afbalstromen van onze consumptiemaatschappij winnen we de materialen terug voor een volgend productieproces.*

Elk leven op aarde hangt af van natuurlijke hulpbronnen en daarom werkt Oxfam samen met boeren- en vissersgemeenschappen om hun [recht op toegang tot essentiële grondstoffen om te kunnen \(over\)leven](#) te verdedigen. Daarnaast voert Oxfam ook campagne opdat zij ook geraadpleegd worden door petroleum-, gas of mijnbedrijven en hierbij ook hun eerlijk deel van de inkomsten ontvangen.

In samenwerking met partners en andere organisaties helpt Oxfam de lokale gemeenschappen, met name vooral landbouwfamilies, opdat ze eigendomsrechten verkrijgen voor hun grond, opdat ze hun land kunnen bewerken met respect voor het milieu en het bos en opdat ze beschermd worden van enige vorm van vervuiling en bedreiging.

WEETJES

- Wist je dat natuurlijke hulpbronnen gekoppeld worden aan ten minste 40% van de maatschappelijk conflicten die de afgelopen 60 jaar gevoerd werden ?
- Jaarlijks wordt 60 miljard ton aan natuurlijke hulpbronnen aan de natuur onttrokken, ofwel het equivalent van één Eiffeltoren die elke 5 seconden gebouwd wordt.
- 20% van de wereldbevolking, voornamelijk uit de ontwikkelingslanden, verbruikt 80% van de natuurlijke hulpbronnen.
- Bijna 60% van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen wordt veroorzaakt door de ontginning van niet-hernieuwbare energiebronnen, voornamelijk fossiele brandstoffen (kolen, olie, gas), waarvoor de aarde miljoenen jaren nodig heeft om ze te produceren.
- Ontbossing is verantwoordelijk voor 18% van de uitstoot van de broeikasgassen.

EN NU BEN JIJ AAN HET WOORD

- De algemeen directeur van de Nestlégroup wil dat het water privé-bezit wordt, op die manier zouden misbruik en verspilling vermeden worden. Is toegang tot water een mensenrecht of een privé goed ?
- Is het wenselijk dat alle wereldburgers evenveel verbruiken als een [Belg](#)?
- Wat is biodiesel ? Kan biodiesel een duurzaam alternatief zijn voor stookolie ?
- Is het concept C2C, [cradle to cradle](#), dé manier om onze planeet te redden van overconsumptie ?

EDUCATIEF MATERIAAL

- Lespakket [Grondstoffen : vloek of zegen ?](#)
- Workshop [Heavy metal](#)
- Lesideeën [Mijnbouw en grondstoffen](#)
- Wandeling [Waterwandeling: van afvoer tot zeespiegel](#)